
Zápis ze zasedání Studijní komise AS UK ze dne 5. února 2024

Přítomní: Mgr. Anna Altová (PřF), doc. Cyril Brom, Ph.D. (MFF), prof. RNDr. Jan Černý, Ph.D. (PřF), Pavel Linzer (PF), Karel Mikulčák (LFP), JUDr. Michal Říha, Ph.D. (PF), Mgr. BcA, Petra Slížková, PgDip (FF), doc. Ing. Stanislav Smrček, CSc. (PřF) | Jakub Gogela (PF), MUDr. Kateřina Grygarová (3.LF), Mgr. Jakub Horký (PF), Petr Chvátal (PF), Mgr. Daniel Vašek (PřF)

Hosté: Mgr. Kristýna Bubeníková (AS UK), Bc. Jakub Čech (AS UK), prof. RNDr. Markéta Martínková, Ph.D. (KR), doc. MUDr. Jan Polák, Ph.D. (KR), Mgr. Diana Sýkorová (RUK)

Program:

1. Zahájení, schválení programu a zápisů ze zasedání
2. Dílčí novela SZŘ UK
3. Aktuální vývoj příprav na implementaci reformy doktorského studia
4. Různé

1. Zahájení, schválení programu a zápisů ze zasedání

Pavel Linzer, předseda Studijní komise AS UK, přivítal všechny přítomné a zahájil zasedání Studijní komise AS UK. Představil návrh programu zasedání, který byl schválen tichým souhlasem.

Linzer se dále dotázal, zda má někdo z členů komise připomínky k zápisům ze zasedání Studijní komise dne 6. listopadu 2023 a 11. prosince 2023. Připomínky nikdo nevznnesl, zápisy byly schváleny tichým souhlasem.

2. Dílčí novela SZŘ UK

Pavel Linzer, předseda Studijní komise AS UK, uvedl tento bod a předal slovo prof. Martínkové.

Prof. Martínková uvedla, že navržená novela je vynucená tragédií na FF UK a má za cíl ulehčit život zasaženým studentům. Obsahuje zejména posunutí maximální doby studia o 6 měsíců. Studující budou nabádáni, aby se snažili této možnosti nevyužít, ale řada z nich je v takovém rozpoložení, že nemají myšlenky na studium. Dále na to budou navázány dva další vnitřní předpisy, jednak bude novelizováno příslušné opatření rektorky, aby prodloužení nemělo dopad na poplatky za delší studium, a opatření děkanky, které umožní si předměty zapsat více než jednou, což nyní Studijní a zkušební řád FF UK neumožňuje.

Mgr. Slížková se dotázala, jak byli zohledněni studenti doktorských studijních programů. Prof. Martínková vysvětlila, že prodloužení maximální doby studia se bude vztahovat i na ně. Nemá to však dopad na doktorská stipendia. Mgr. Sýkorová doplnila, že fakulta bude vstřícná při hodnocení plnění individuálních studijních plánů, nikdo z doktorandů nedostane na konci roku C. Mgr. Slížková se dále dotázala, zda to bude zohledněno i při březnovém mimořádném hodnocení. Zdá se jí nešťastné, že by si student o takovou věc musel žádat a někdo následně bude posuzovat, zda na to má právo. Mgr. Sýkorová vysvětlila, že nevidí důvod, proč by se s březnovým hodnocením mělo zacházet jinak.

Mgr. Slížková se dále dotázala, z jakého důvodu nelze prodloužit období pro výplaty doktorského stipendia. Prof. Martínková uvedla, že FF UK by to musela hradit ze svého rozpočtu, ve kterém na to není rezerva. MŠMT bylo o navýšení příspěvku požádáno, ale nevyhovělo.

Usnesení:

„Studijní komise AS UK doporučuje dílčí změnu Studijního a zkušebního řádu UK ke schválení.“

12 pro – 0 proti – 0 zdrž.

Schváleno

3. Aktuální vývoj příprav na implementaci reformy doktorského studia

Pavel Linzer, předseda Studijní komise AS UK, uvedl tento bod a předal slovo prof. Křišťoufkovi.

Prof. Křišťoufek uvedl, že aktuální stav je takový, že od varianty zákona zveřejněné v průběhu letních prázdnin se text příliš nezměnil. To neznamená, že se v textu nemůže něco změnit v průběhu projednávání v Poslanecké sněmovně. Domnívá se, že tématem bude, zda účinnost nastavit pouze pro nové či všechny studenty doktorských studijních programů, přičemž všechny VŠ v této otázce netáhnou za jeden provaz. Jinak by měla být novela účinná od akademického roku 2025/2026, což dává časový prostor pro změny, které musí nastat. Již je potvrzeno, že ukazatel

C je pro rok 2024 zafixován na průměrech za roky 2018-2022, což znamená, že UK dostane pozitivní nulu navíc oproti minulému roku. Částka pro rok 2024 však nebude nijak reflektovat začínající a končící počet doktorandů, což má nějaké implikace pro přijímací řízení. V tomto smyslu půjde na fakulty do konce února pokyn, resp. shrnutí stávajícího stavu. Fakulty nebudou k ničemu nuceny, rozhodnutí bude na nich. Přijímat by se mělo méně uchazečů a mělo by se více pracovat s hodnoceními studijních plánů. Zafixování ukazatele C tomu dodává ekonomickou dynamiku a vytváří finanční vztah mezi oborovými radami a fakultami, což se musí projevit v procesu a některé zvyklosti již nebude možné zachovat. Vedení UK k tomu bude přistupovat komplexně a hlavní úkol bude vyjasnit studijní předpisy. Studenty do doktorského studia přijímá děkan na základě vyjádření komise, což bude muset být vyjasněno a osvěta v tom, jak to má fungovat, bude muset být větší. Bude se muset počítat s konkrétními počty studentů přijatých do doktorských studijních programů. UK v současné chvíli koordinuje přípravu na implementaci novely zákona o VŠ, podá se projekt na přelomu února a března. Nebudou se ho účastnit všechny vysoké školy, ale zhruba 20 ano. Vedení UK chce projekt využít ke sdílení dobré praxe a nápadů mezi vysokými školami a pojmout ho velmi otevřeně, což je ostatními vysokými školami hodnoceno pozitivně. Prof. Křišťoufek uzavřel, že osobně považuje za nejdůležitější vyjasnění rozhodovacích procesů mezi oborovými radami a fakultami.

Prof. Černý uvedl, že se blíží klasický termín přijímacího řízení a poprvé nastane situace, kdy se počet studentů bude odvíjet od množství prostředků a ne naopak. Umí si představit, že některé oborové rady budou strategizovat a pokoušet se nastavit co nejvyšší hladinu pro budoucí roky. Dotázal se, zda s tím vedení UK počítá. Prof. Křišťoufek uvedl, že nemá signály o tom, že by se úsek 2018-2022 měl posouvat. Chování v tomto přijímacím řízení tedy nebude zasahovat do fixu. Prof. Černý upřesnil, že hovoří o rozdělení financí v rámci jedné vysoké školy. Prof. Křišťoufek uvedl, že Principy jsou aktuálně nastavené tak, že tento ukazatel se rozděluje podle pravidel MŠMT, což v současné době možné je. V rámci rozpočtu se budou peníze rozdělovat na fakulty podle počtu přijatých studentů za uvedené období a to, jak je budou fakulty distribuovat, je na jejich vnitřní diskusi. Nelze očekávat, že vedení UK bude rozdělovat peníze na jednotlivé oborové rady. Specifickou výzvou budou lékařské fakulty, kde je velká část studijních programů napříč fakultami.

Dr. Říha uvedl, že v případě, kdy by se fakulta snažila diverzifikovat portfolio studijních programů a např. vytvořila společný program s jinou fakultou, bude se muset ubrat místo v jiném studijním programu na této fakultě. Z dlouhodobého hlediska to souvisí s expanzí a vývojem nových vědních oborů. Dále uvedl, že děkani nejen, že budou muset mít důraznější personální politiku ve vztahu k běžným personálním otázkám, ale i ve vztahu k doktorandům. Prof. Křišťoufek uvedl, že bude opravdu muset být tlak ze strany vedení UK, aby se tyto systémy nastavily a byly transparentní. Doc. Polák poznamenal, že se jistě posílí proces schvalování nových studijních programů v rámci fakulty a bude hodně záležet na fakultních akademických senátech a vědeckých radách.

Linzer se dotázal, jaké bude vedení UK při přerozdělování peněz vyvozovat důsledky z toho, že fakulty nebudou snižovat počet přijatých studentů. Prof. Křišťoufek uvedl, že v pokynu, který půjde na fakulty v únoru, nebude explicitně řečeno, že to, jakým způsobem fakulty přistoupí k přijímacímu řízení, bude nějakým způsobem bonifikováno nebo penalizováno. Bude v něm především shrnuto, jaké finanční implikace změna přinese. Od akademického roku 2025/26 bude novela zákona o vysokých školách pravděpodobně účinná a co způsobí rozdíl mezi 10 500 Kč a 24 000 Kč (což v té době bude minimální mzda), by si všichni měli umět představit, byť nyní všem tato implikace nedochází.

Linzer se dále dotázal, zda tomu dobře rozumí, že stejně jako UK dostane fixní částku bez ohledu na počet doktorandů, dostanou také v podobném režimu stejnou fixní částku fakulty. Prof. Křišťoufek uvedl, že v Principech pro rozdělování příspěvků a dotací je napsáno, že se zohledňuje metodika MŠMT, takže ano.

Linzer dále uvedl, jak moc bude vedení UK regulovat vymezení kombinované a prezenční formy doktorského studia. Prof. Křišťoufek uvedl, že v současném systému jsou rozdíly mezi formami minimální. Smysl kombinované formy vidí ve spolupráci s externími subjekty. Myšlenka je spíš sladit. Bude to součástí implementace, striktní odpověď prozatím vedení UK nemá. Spíše bude rámovat diskusi. Prof. Černý se přimluvil, aby se to nechalo na oborových radách a jejich soudnosti, protože znají dané prostředí lépe a mají vlastní strategii.

Prof. Černý dále uvedl, že na lékařských fakultách bude hlavní problém v tom, aby se skutečně přijímali studenti na konkrétní projekty a neopakovala se vžitá praxe „suplování“ rané fáze rozvoje lékařů a kofinancování toho, co by mělo být placeno ministerstvem zdravotnictví. Dále uvedl, že byl rád, že tam je zmínka o doktorských školách, ale když se do toho začel, tak zjistil, že jejich popis vůbec neodpovídá jeho představě o doktorských školách a nenásleduje vzor západních univerzit, zaměřuje se především na soft skills. Prof. Křišťoufek uvedl, že se to nutně nevylučuje. Jeho ideální představa je to také, ale je to cesta na delší dobu. Sjednávání podmínek napříč klastry je něco, co by mělo být vedlejším produktem diskusí. Název se často opakuje a někde se začít musí, v českém systému důraz na soft skills chybí. Vidí to jako postupné kroky, které nemusí být sekvenční, ale v projektu není sjednávání explicitně zmíněno.

Linzer se dále dotázal na časový rámec přípravy opatření rektorky o standardech školitele. Prof. Křišťoufek uvedl, že samotné opatření není ještě ani ve stavu draftu, takže to ještě nějakou chvíli potrvá. Odhad se mu nechce střílet od boku.

4. Různé

Linzer v tomto bodě informoval o minigrantech 4EU+ s tím, že jde o každoroční výzvu UK a jednu z forem spolupráce v rámci aliance. Základní podmínka je, že musí jít o projekt společný alespoň třem partnerským univerzitám. Jsou vyhlášeny dvě samostatné výzvy pro akademiky a pro studenty.

Dále na základě podnětu Bc. Čecha proběhla diskuse o elektronické verzi diplomů a možnostech prokazování ukončení studia na UK. Bc. Čech uvedl, že vzhledem k formátu diplomů je těžké provést konverzi a možnost prokazování je velmi omezená. Studijní komise AS UK by měla vyvinout tlak na vedení UK, aby se touto otázkou zabývalo. Mgr. Altová uvedla, že se tímto tématem již dlouho zabývá IT komise, tuto agendu řešil Mgr. Jindra, který již na RUK nepůsobí. Mgr. Horký poznamenal, že u notáře jde provést i konverzi formátu A3, včetně konverze do elektronické podoby. Kromě diplomu lze ze SIS vygenerovat potvrzení o absolvování studia s elektronickým podpisem, což podle judikatury musí orgány akceptovat.

Ze zápisu ze zasedání Komise pro IT AS UK ze dne 8. listopadu 2023 vyplývá, že na pokroku v oblasti elektronických diplomů se již pracuje a termínem implementace má být podzim roku 2024. Řeší se též možnost vydávání elektronických diplomů i absolventům. Linzer přislíbil, že se Studijní komise AS UK bude touto otázkou ve spolupráci s Komisí pro IT AS UK dále zabývat.

Pavel Linzer, předseda Studijní komise AS UK, poděkoval všem za účast a zasedání ukončil.

Zapsala: Mgr. Anna Matoušková, tajemnice Legislativní komise AS UK

Vidi: Pavel Linzer, předseda Studijní komise AS UK